

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES 31.619/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 4 mei 2001 door de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "betreffende de toekenning van subsidies voor het toepassen van milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden en het in stand houden van de genetische diversiteit", heeft op 9 mei 2001 het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

"door de omstandigheid dat er onmiddellijk uitvoering moet worden gegeven aan het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling opdat de overeenkomsten inzake het toepassen van milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden en het in stand houden van de genetische diversiteit in overeenstemming zijn met de verordening (EG) nr. 1257/99 van de Raad inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL) en met het door de Commissie op 6 oktober 2000 goedgekeurde Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling, periode 2000-2006.

Aan de uitvoering van het POP is een Europese cofinanciering verbonden. De totale cofinanciering bedraagt 8,47 miljard BEF. Deze subsidie is per jaar evenredig onderverdeeld. Het niet-uitvoeren van de acties heeft als gevolg het definitief verliezen van de cofinanciering, overdracht naar de volgende jaren is onmogelijk.

Om dit jaar de maatregelen bedoeld in het besluit in uitvoering te laten gaan, is een snelle beslissing noodzakelijk : het betreft beheersovereenkomsten die in 2001 ingang moeten vinden en controleerbaar moeten zijn. De controle wordt onderworpen aan Europese controlevormen.

Concreet betekent dit dat de beheersovereenkomsten zeer snel moeten afgesloten worden om de controle te kunnen toepassen in 2001 en de middelen te kunnen vastleggen, voor 15/10/2001, de uiterlijke datum om bij Europa een schuldvordering in te dienen die slaat op het jaar 2001".

*

* *

.../...

Overeenkomstig artikel 84, tweede lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de Raad van State zich beperkt tot het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

Artikel 10 van het decreet van 17 maart 1998 houdende diverse beleidsbepalingen draagt aan de Vlaamse regering op om te voorzien in een steunregeling tot aanmoediging van de toepassing door landbouwers van milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden, met inbegrip van de bescherming van de genetische diversiteit.

Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse regering strekt ertoe in een steunregeling te voorzien ten gunste van landbouwers die zich ertoe verbinden een of meer van de in het ontwerp genoemde landbouwproductiemethoden of maatregelen toe te passen (groenbedekking; vermindering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen; vermindering van het gebruik van meststoffen; bescherming van de genetische diversiteit).

Met het ontwerp beogen de stellers van het ontwerp uitvoering te geven, binnen de rechtsorde van het Vlaamse Gewest, aan de artikelen 22 tot 24 van verordening (EG) nr. 1257/1999 van de Raad van 17 mei 1999 inzake steun voor

.../...

plattelandontwikkeling uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL) en tot wijziging en instelling van een aantal verordeningen.

OPMERKINGEN

1. Anders dan het eerste lid van de aanhef suggereert, biedt artikel 14, § 5, van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, geen rechtsgrond voor het ontwerp.

De rechtsgrond wordt uitsluitend gevonden in het voornoemde artikel 10 van het decreet van 17 maart 1998, vermeld in het tweede lid van de aanhef.

2. De motivering van het spoedeisend karakter van de adviesaanvraag, zoals vervat in het schrijven van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw van 4 mei 2001, is niet helemaal overgenomen in de motivering vervat in de aanhef van het ontworpen besluit. Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moet de motivering die in de aanvraag wordt opgegeven, (letterlijk) worden overgenomen in de aanhef.

3. Artikel 19 van het ontwerp voorziet in het opleggen van een administratieve boete, in de gevallen waarin de landbouwer "ten onrechte" een subsidie ontvangen heeft, behalve indien de betaling gebeurd is ten gevolge van een materiële vergissing van de bevoegde afdeling van het ministerie of van de door de minister erkende vereniging.

Het is strijdig met het evenredigheidsbeginsel om aan de ontvanger van een bedrag een boete op te leggen, als de betrokkene voor het ten onrechte ontvangen van de betaling geen schuld treft. De enkele uitzondering voor het geval dat het bestuur of de erkende vereniging een materiële vergissing heeft begaan, is dus te eng.

Meer in het algemeen rijst de vraag of er voor het opleggen van een administratieve boete, zelfs in het geval van een laakbaar optreden van de landbouwer, wel een rechtsgrond is. Noch artikel 10 van het decreet van 17 maart 1998, noch verordening (EG) nr. 1257/1999 lijkt in de mogelijkheid van een administratieve boete te voorzien.

4. Volgens artikel 24 beslist de minister over geschillen betreffende de sluiting, de uitvoering, de handhaving en de beëindiging van de in het ontwerp bedoelde overeenkomsten. In geval van stilzitten van de minister, geldt na verloop van een bepaalde termijn het advies van de geschillenadviescommissie als beslissing.

De aandacht moet erop gevestigd worden dat geschillen als bedoeld in artikel 24 aan te merken zijn als geschillen over burgerlijke rechten, in de zin van artikel 144 van de Grondwet. De ontworpen bepalingen van artikel 24 van het ontwerp mogen dus niet zo gelezen worden alsof er tegen de beslissing van de minister of tegen het als beslissing geldende advies van de commissie geen beroep bij een rechter openstaat. Het staat integendeel aan de hoven en rechtbanken om zich, in geval van betwisting, uit te spreken over de rechten en verplichtingen van de betrokken partijen.

EH

- 7 -

31.619/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT, P. LEMMENS,	staatsraden,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. K. BAMS

CDC

- 9 -

31.619/3

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER

.../...